

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 71 ANULU XXI.

Sabiu, in 214 Septevre 1873.

Telegrafulu ese de done ori pre septemana: Duminea si Joi'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditura foiei pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catre espeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

tru celelalte parti ale Transilvaniei pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru intai'a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Presanti'a sea nou alesulu Metropolitu si Archiepiscupu Procopiu Ivacicovicu a plecatu Vineri cu trenulu de sera spre Aradu.

Presanti'a Sea P. Episcupu alu Caransebesiulu Ioanu Popasu a plecatu Joi cu trenulu de sera spre Caransebesiu.

Deputatiunea carea are a substerne actulu alegerei spre intarire a plecatu Vineri cu trenulu de ser'a, afara de P. Archimandritu Mironu Romanu, carele plecase Joi ser'a. Deputatiunea const'a din: P. Archim. Mironu Romanu, Iacobu Bolog'a, I. cav. de Puscaru, Ioanu P. Desseanu si Georgiu Floca.

Congresulu.

Siedintiele congresului, urmate dupa alegerea noului Metropolitu sunt de putiena insemnatate. Afara de cetirea protocoletoru din siedintiele premergetorie se statorescu actele si deputatiunea care sa substerna actele congresuali Majest. Sele spre a intari alegerea.

Congresulu s'a dechiaratu in permanentia, inse cei mai multi membri au parasitu Sabiulu. —

Siedintiele din urma, in locu sa mai demolasca spiritele le au mai intaritato; atatu de nelojala a fostu portarea sufraganilor ungureni.

Regretamu forte multu ca intre membrii congresului nu s'a aflatu nici unulu, carele sa dea espressione reconoscintei pentru marimosulu pasu alu P. Archimandritu Popo'a, intielegemu resignarea sea; regretamu inse si mai multu, caci intre alte multe amu trebuito sa vedemu pre unu Alessandru Mocioni, despre care noi presupneamu ca este unu barbatu mai presusu de spiritulu de partida, mergendu asi'a departe incatu la autenticare propune ca resignatiunea P. Archimandritu Popo'a sa se scota din protocolu, motivandu ca acest'a este unu lucru privatu*); regretamu ca in deputatiunea carea merge la Majestate nu este reprezentatu clerulu din archidieceasa, ci celu din diecesele sufragane; regretamu in fine ca in urm'a acestora si altora ca acestea, archidieceasa este considerata deja de sufragani ca cucerita si pusa la dispozitiunea lor, firesce in aliantia cu cei putieni malcontenti de pre tempurile repausatului Metropolitu.

Credamu ca Presanti'a Sea nou alesulu Metropolitu va pune capetu acestei directiuni perverse, carea in sumeti'a ce o inspira nu mai are nici o consideratiune nici chiaru catre bun'a cuviintia, ci dupa cum s'a vedutu la diverse ocazioni si in un'a din siedintie s'a demisu pana la atacuri grosolane (din partea lui Antoniu Mocioni) indreptate asupra deputatului Gaetanu, pentru ca acest'a 'si reclam'a dreptulu seu ce biroulu partisanu i-lu denegase.

Asteptamu vindecarea acestoru rele, pentru ca altcum se pote intempra sa se rumpa si pacienti'a archidiecesei si de urmari nu scimu cine va sta bunu.

Revista diuaristica.

Cetimu in „Tel. de Bucuresti“:

„Pres'a de eri publica unu lungu articlu dupa „Augsburger Allgemeine Zeitung“, seu pre romanesce „Gazet'a de Augsburg“, — aceea care a indreptatu in atatea renduri mai multe insolte si calumnii la adres'a natiunei romane si care a publicatu si scrisorea domnitoriului catre Auerbach.

„Articulu, nici mai multu, nici mai putienu, are

*) Este si pote fi inse o satisfactiune morale forte mare, ca, afara de Mocionesci, n'a partinitu nimenea propunerea acest'a de resbunare.

intentiunea a areta ca tier'a romanesca, la 1866, era intr'o miseria complecta, si morala si materiala, si ca multiamita numai domnitoriului Carolu de Hohenzollern, care a venitu spre a pune capetu nestabilitatii sistemului electivu, tote aceste miserii au disparutu si tier'a se afla in apogeulu fericirei si alu marirei.

„Articulu arunca o privire, se intielege in sensulu scrisorei lui Auerbach, asupra situatiunei tierii si asupra spatiului ce a strabatutu domni'a actuala. Incepe prin a spune ca domnitoriulu, candu a venit in tiara, a gasitu casele de bani desierte, nemultiamire generala in tote clasele populatiunei, tieranii seraciti prin versari de ape si seceta, consideratiunea autoritatiloru slabita prin arbitrariulu principelui Cuz'a, prestigiulu guvernului slabitu din di in di prin confusiunea desordinei causata prin schimbari arbitrare, armat'a nedisciplinata si in cea mai rea stare, situatiunea desperata, vieti'a sociala incurcata, reformele decretate remase litera morta, legea rurala neaplicata, raportulu intre proprietari si tieranii nesuferitu, satele fara scoli, orasielu fara pavagiu si fara iluminare, comunicatiunea intrerupta din caus'a lipsei de siosele, poduri preste ape si drumuri de feru; areta ca domnitoriulu ave intentiunea a indrepta tote acestea, si de aceea a chematu la inceputu ministerulu radicalu; dara vedindu ca acel'a ave in capu utopii de independentia si de unirea tuturor romaniloru, a fostu silitu sa chieме unu ministeriu conservatoru care a reparatu in acesti patru ani din urma mai tote relele ce a gasitu ca bantuia tier'a la venirea sea in 1866.

„Articulu enumera apoi tote inbunatatirile ce dice elu ca s'au facutu; spune ca veniturile au crescutu, datori'a publica s'a stinsu prin imprumutulu de 78 milioane; s'a creatu societati de asicurare romane, s'a instituitu o banca de creditu fonciar; in lucrari publice s'a facutu, prin activitatea domnului Nicolae Cretiolescu, poduri de feru preste ape, 5,000 chilometri de siosele s'au executatu in urm'a unei legi prezentate camerei de acestu ministru, dupa care toti locuitorii suntu datori se cea o suma de dile pre anu; s'a pavatu si s'a iluminatu orasielu Bucuresti si Iasi cu gazu fluidu; s'a creatu scole prin sate si orasie; prin energi'a ministeriului de resbelu d. Florescu, s'a organizatu armat'a romana, s'a echipatu bine si s'a radicat la cifra de 100 mii soldati care potu ori candu se aperse neutralitatea tierii.

„Articulu sfarsiesce, spunendu ca acum cineva pote privi cu incredere viitorulu, in urm'a atatoru imbunatatiri intr'unu tempu asi'a de scurtu; numai unu lucru mai trebuie facutu, dupa foi'a nemtiesca, independentia tierii, si la acest'a s'a si ganditu unii barbati de statu; ei vedusera ca legaturile umilitore ale sizeranitatii pentru unu statu june, viu si atatu de bogatu ca Romania, in fruntea carui'a se afla unu principe din ilustr'a casa imperiala a hohenzollerniloru, nu mai pote sa dure die multu fatia cu o putere care se afla in decadentia.

„Telegr.“ reflectandu asupra celoru de mai susu afirma, ca suntu tote neadeverate si apoi continua:

„Noi voimu sa ne ocupamu de punctulu celu mai principalu din articlu: sustragerea nostra de sub suzeranitatea Portiei si independentia.

„Ne aducemu aminte ca la 1869, in camera, s'a facutu o destinuire despre staruinti'a unor straini si unor romani, la 1866, pre langa cati-va omeni politici despre independentia si despre unirea nostra cu Ungaria sub principele Carolu ca rege. Acesta propunere s'a facutu in cas'a dlui Dimitriu Ghic'a; dara fiindu respinsa de acei'a carora se facuse, ea a ramasu de o parte. Preste cati-va ani, adeca dupa invingerea Franciei si dupa sfaramarea unor articole la Londr'a din tractatulu dela Parisu, cestiunea incep'u sa se propage pre fatia, chiaru prin pres'a oficiosa, inse numai in ceea ce privesce

independentia, neavendu curagiulu a pune pre fatia cestiunea unirei cu Ungaria. Aci stau lucrurile candu, bagandu se vede in complotu si pre betranulu redactoru alu „Tromp. Carpatiloru“, acest'a, mai putienu diplomatu si mai multu entusiastu, chieru in dlu'a candu press'a publica articulu foiei nemtiesci, adeca Duminea 26 Augustu, elu veni si radica unulu din acele colturi ale velului misteriosu. Betranulu redactoru nu mai ocolesce lucrurile.

Dupa ce spune totu ce a facutu d-sea la 1848 pentru unirea unguiloru cu romanii, si de ce n'a potutu sa o realiesdie atunci, apoi dice:

„Cu tote acestea se vede ca este atatu de anevoie a se desface cine-va de o idea pre care a conceput'o cu atat'a fericire, incatu nu puteamu sa me induplecu a o crede imposibila.

„Astadi chiaru, dupa tote cate vedu, dupa tote dreptele jeloiri ale romaniloru, totu credu in realisarea intr'o di a acestei idei. Si acesta idea devine din di in di mai realisabila, cu catu statulu romanu incepe a se intrema, incepe a se afirma, incepe a se fortifica.“

„Acestuvelu radicat, dice „T.“ consiliamu pre romani sa fia destepti, atenti si gat'a pentru ori-ce eventualitate. Conspiratiunea pentru realisarea acestei idei nu este numai intre guvernulu nostru cu cei dela pres'a germana si cu cei dela pres'a nostra ca „Trompet'a“; ea este esita din cabinetulu dela Berlinu, aprobata de dlu Andrassy si recomandata la ai nostri spre a pune ide'a in practica.

„Acest'a se vede atatu din ceea ce spuseramu catu si din atitudinea ce a luat dlu Andrassy catre statulu romanu, de candu acesta idea a inceputu a se propaga.

„Si dlu'a dupa catu se vede nu este departe.“

Protocolulu

Conferintiiloru invetiatoresci din tractulu gr. or. alu Orastiei tienute in 16 si 17 Augustu st. v. a. o. in odaia scolei gr. or. din Orastia.

Dupa ce se adonara invetiatorii in numeru de 9 insi in odaia scolei amintite, presedintele, resp. reverend. domnu protopopu Nicolau Popovicu ca inspectore tractuale, propune a-si alege invetiatorii unu conducetoriu si notariu, dintre care — 'si alesera pre invetiatoriulu — preotu alu Orastiei, Nicolau Barsanu iera acest'a ocupandu-si locul de atare — ceti mai intaiu protocolulu conferintiiloru din 1871 (caci in 1872 nu s'au tienutu conferentie invetiatoresci.)

De ore-ce, invetiatoriloru nu li se dede programe spre a sci cu ce au a se pregati la acesta conferintia, dupa cum se adusesse conclusu in conferintia din 1871 nu fusera pregatiti, ci desbatura unele propuneri aduse in conferintia de dlu:

1. Presedinte si conducetoriu, precum: cum amu pote face copiiloru placuta cercetarea scolei?
2. Cum are de a procede invetiatoriulu cu elevii la scrisu — cetire ca sa-i aduca mai usiora la scopulu doritu? si
3. Repetirea obiectelor propuse in conferintia precedinta. —

Cu tote acestea inaintandu-se tempulu pana la 1 ora dupa amedi siedinti'a I. s'a incheiatu.

Siedinti'a II-a.

Joi in 16 Augustu st. v. dupa amedi.

Ad. punctu I. O tractare umana, 2-a prin remuneratiuni si acestea deca se potu sa se efeptuesca din contribui, seu din cass'a bisericiesca precum, cumperarea obiectelor de invetiatura, de care au elevii mai mare lipsa; — remuneratiuni la esamene, prin daruri de bani seu vestimente de care se vedu elevii ca duou lipsa mai mare.

3. Escursiuni din candu in candu cu elevii la campu unde se li se amestece prelegerile cu jucarii acomodate, apoi naratiuni despre geografia, istoria naturala si fisic'a etc.

4. Punerea copiilor la celtulu Apostolului si cantare in choru in biserica si alte locuri potrivite, precum si la inmormentari. —

5. Ale face instruarea interesanta si placuta, si a cautá modulu cum se o propuna cá se fia elevilor mai usióra. —

Cu acestea discutári se amaná tempulu pâna la 6 óre sér'a, cele-lalte obiecte se amána pâna Vineri pre siedinti'a 3-a.

Siedinti'a III-a.

Vineri inainte de amédi in 17 Augustu s. v.

Ad. 2. Conducatoriulu la acestu punctu, recomanda cu tóta seriositatea opulu pré venerab. domnu Basiliu Petri direttorele scóloru granitiaresci a reg. I. pre care avendulu la mâna, cetesce partea II despre scriptologia in specie, pâna ce se inaintá tempulu pâna la 12 óre. —

In urma recomanda acestu opa invetiatoriloru cá se-lu procure fia-care, avendulu de unu iadrechtariu fórté fidelu in proponere. —

Siedinti'a IV-a.

Din 17 Augustu, dupa amédi.

Ad. 3. Repetirea obiectelorú din conferintia din 1871 luându-se inainte, fia-care invetiatoriu le-a desfasuratu amesuratu esplicatiunei de atunci; si ca din acelea (conferintie) a trasu fia-care folóse mari. —

Se cérca de nou parerile conferintiei asupr'a causei, de ce nu frecuentéda copii regulatu scóla. Conducatoriulu N. Bársanu aduce inainte ca despre acést'a s'a discutatu in siedinti'a din 1871, mai adauga inse ca spre vindecarea reului acestui'a e de parere cá parintii preoti sa binevoiésca a cercá mai desu scóla chiaru si cându nu au óre de catechisare; iera domnii amplotiati umblându ocasionalmente prin sate in trebi oficióse sa se abata si pre la scóla. Si judelui sa ise impuna de a stringe elevii cei detienuti de parinti cu fort'ia — de a cercá scóla. — Conducatoriulu N. Bársanu mai esplicându metodu aritmeticei, recomanda manualulu domnului prot. profesoru Ioanu Popescu si masin'a — numita „Masin'a rusésca.“

La tóte câte s'au pertractatu si discutatu au aretatu multa desteritate urmatorii invetiatori: Petru Popoviciu invetiati. in Balomiru, Nicolau Viorelu invetiati. in Sibotu, Luc'a Boteanu invetiati. in Orestióra de susu, Solomonu Davidescu invet. in Sabesielu, Samoilu Popoviciu invet. in Vaideiu.

In urma revd. domnu protop. cá presiedinte propune: cá fia-care invetiatoriu sa-si insusiésca incátu lu atinge sfer'a de atare — cu legile patriei, si mai cu séma cu legea scolaru din 1868 si spre acestu scopu sfatoie cá fia-care invet. sa-si procure Studiulu pastoralu.

Fiindu ca precum la acést'a conferintia atátu si la cei din 1871 au absentatu multi invetiatori, conducatoriulu 'si aréta parerea de reu, aréta apoi pre cei ce au absentatu cu numele. — Totu-odata se cetesce prin conducet. si numele celor ce au absentatu dela conferintie din acestu anu, si asiá s'au decisu cu unanimitate in presentia rev. domnu presiedinte protopopulu Nicolau Popoviciu, cá fia-care invetiatoriu care nu s'au interesatu de conferintie se fia datoriu a solvi un'a mulcta de 2 percente dupa salariu, pentru infiintierea unei biblioteci invetiatoresci.

Totu in acést'a conferintia s'a decisu cá conducatoriulu se compuna unu programu pentru fii-tórea conferintia, adeca pre 1 Novembre a. c. *)

Orasthia in 20 Augustu v. 1873.

Nicolau B a r s a n u,
not. si cá cond. conferintiei.

Suntemu recercati a publicá urmatórele:

Interesulu publicu.

Amu onóre a face cunoscutu concetatiiloru románi din patria, cu deosebire acelor'a cari inca nu sciu, ca aici in Dev'a esista preparandia cu dóne cursuri (maghiaru si románu) sustienuta cu spesele statului, in acést'a preparandia studiele de invetiamentu se propunu in limb'a maghiara si romána, asiá cátu respectivii elevi cu totul separatu asculta proponerile in limb'a lorú materna.

Spesele statului cu cari se sustiene preparandi'a, cá beneficiu pentru elevi, se reducu la urma-

*) Invetiatorii cari au luat parte la conferintia a fostu cei susu mentionati si conducatoriulu Nicolau Bársanu invet. in Orestia, Ioanu Balomiru invet. in Pricasu, Ioanu Bez'a invet. in Dancu, si Nicolau Cataniciu invet. in Casteu (Kaszto).

tórele: tenerii senatosi, cari au trecut presté 15 ani ai etátiei si potu documentá, ca au absolvatu 4 clase gimnasiai ori reali, séu in lips'a acést'a supunendu-se unui esamenu de primire, aréta atát'a calificatiune, cátu se pretinde in amintitele clase, suntu primiti in institutul preparandiale, si déca prin tatestatu de paupertate documentéza ca suntu seraci si fara ajotóriu nu potú frecuentá, se bucura de beneficiulu statului si adeca vuptu (care consta din 1½ p. pâne pre di, la prándiu supa si legumi cu 8 loti de carne, sér'a legumi cu 8 loti carne) si bani de cartiru.

Pre cându cu onóre rogu pre stim. red. cá togm'a in interesulu concetatiiloru románi se aduca acést'a la cunoscenti'a publica, singuru numai pentru orientarea celoru reu informati notezu, ca tenerii dela preparandi'a de statu de aici suntu impreunati cu vinculu concordiei, armoniei si amórei patriotice, si este calumnia reutaciósa aceea, ca dóra aici nu se respectéza core-va nationalitate in modu corespondietoriu.

In decursulu anului trecutú 20 de tineri románi si-a primitu calificatiunea cu carea potú servi patriei si natiunei in respectulu educárei, dintre cari unii déjá suntu aplicati si inca in posturi bine dotate.

Dupa cari stim. red. primesce-mi patriotic'a salutare.

Dev'a in 6 Septemvrie 1873.

Stimatoriu.

L. R e t h i,

Inspectoru scolaru pentru comitatele Hunedor'a si Zarandu.

No crichiu, 18 Aug. 1873.

(urmare din nr. 68)

Densulu se afla in tractulu nostru de vre-o 8—9 ani, inse dupa cum nici d-lui nu aréta vre-o fapta cu numele de folos ca aru fi seversitu cu deosebire in Cincu, pentru care sa-i fia potutu cine-va multiami — nici eu cá si ori-care altulu nu-i potú inregistrá asiá ce va de óre-ce n'au facutu alt'a decâtu priciri si turburári de liniscea publica. In afaceri preotiesci s'au mestecatu precum de exemplu la ingropaciuni in urm'a cárei conturbandu liniscea in poporu, si fiindu trasu la respundere de maritulu consistoriu archidiecesanu intre alte a capetatu si d-lui admonitiunea: „alta purtare se astépta dela dlu B. fatia cu biseric'a sea“.

In servitie liturgice de-si nu este teologu si cá atare nu póte face deosebire chiara intre functiuni de acelea, se mesteca totusi asiá de afundu, cátu necum scaunului ppescu, dara nici maritulu consistoriu archidiecesanu nu da crediamentu pipaitelorú deslusiri date, de a puté fi incredintiatu despre acelea, dupa cum despre legatulu unni Petru Olénu i s'a datu, in care chipu numai confusiune si neodichna causéda, asiá departe aducendu populu din Cincu in iritatiune cátu se vede ca si-a perdutu tóta increderea si paciinti'a cátra densulu, cáci nici barbatu de incredere nu-lu mai alege in afacerile sele, precum acést'a in 5 ale curentei cu privilegiulu slegerei deputatului congressuale „ad hoc“ i s'a templatú, cându dupa cum intielegu a fostu de poporu fára de crutiare alarmatu. Nu mai putienu in judecátile si afacerile scaunului ppescu se amesteca cá notariu acelui'a cátu prio neomenósele lui indrasniri conturbandu si pre acestu foru, tóta silinti'a 'si da spre a-lu aduce la testimonu de blamu inaintea superioriloru acestui'a, cáci densulu nu respectéda lege si dreptate, decâtu numai acolo, unde i se pare ca-i vine bine, si nu are amicu sinceru decâtu pre acel'a care totu-déun'a dice ca densulu ii calea in picioru, — acést'a o dovedescu cu singura scrisórea lui pre carea o pastrediu de memoria pentru admiratia cum si pre cei mai intimi amici si frati de cruce intru o furia obicinuita a densului i-a potutu ignorá pâna la amenintiare de perdere a oficiului, in care se afla cá asesori ai scaunului ppescu. Lucrulu, pre scurtu descrisu, stá asiá: In vér'a anului 1872 pentru dóne cause matrimoniali de care multu se interesá intrebandu la presidiulu scaunului ppescu ca cum stá lucrulu cu ele, si spunendu-i-se ca se afla atíen la cutare si cutare asessoru, nu se potú retíené a rescrie: „sa-si gratuledie N. N. si N. N. la a dóna alege-re de asesori“. In afaceri de alegeri a deputatiloru sinodali si congressuali nici odata nu-si da astemperu pâna nu scrie in câte párti pentru a-lu alege pre densulu, alérga prin comune, compune protocéle presté ale presidiului respectivu, seduce ómeni si prin amenintári numai sa votedie pre partea densului, si sa-lu primésca barbatu de incre-

dere de-si nu este membru alu sinodului, fiindu ca sinodulu in care se afla cá membru nu l'a alesu, dovéda despre acést'a servésca raportulu comisariului de scrutiniu din 12 ale curentei cu protocélele respectiveloru sínóde parochiali din cerculu electoralu IV. de unde se póte usioru vedé ce cunosctoriu de §-fii Statutului organicu si sustienetoriu de dreptate este respectivulu articulu reutaciosu. Se prevede aici de temporiu ca lasandu-i-se inca pasi inaintatori in carárele lui retacite, conturbatórie de ordine de linisce si disciplina vomu ajunge acolo, cátu nici unu protopopu fia elu cine va fi nu-'si va mai avé respectulu si ascultarea covenita cá si densulu singuru, cáru in alarm'a sinodului parochiale din 5. a. c. fára de crutiare i s'a rostitu „cine esti T. — sa ne porti cum vrei?“ — Totu acelu coresp. reutaciosu este si caus'a denunciaciei séu a nimicirii comitetului parochiale, care asá s'a templatú: ca vediedu o parte din comitetu cu cáta pricina conduce coresp. resp. cá presiedinte comitetului afacerile parochiei, si ca speséda din banii bisericei fára de concediu propri'a placere, fára de scirea si voi'a locuriloru mai inalte cá competente la acést'a, a facutu aretare la maritulu consistoriu, cerendu cá pre lánge aceea ca astfelu de manipulare neplacuta sa se opresca, comitetulu totu odata sa se jure dupa care pre lánge alte afaceri asemenea de acela-'si comitetu tienatórie, capetandu ordinu de a pune odata capetu atátoru neplacerei din Cincu — m'amu dusu in persóna, dupa ce pâna atunci amu fostu impartasitu mai multe rezultate si admonitiuni consistoriali, si celoru ce se dicu pre sine „bine simtitori“ cátu nu se mai scie ca cui sa se dea crediamentu, cá asiá dóra se potú face destulu binelui comunu, si acést'a pre lánge bun'a intielegere numai cu comitetulu. M'amu insielatu inse in propusulu meu fórté, cáci neprimindu cei doi conducetori cari se numescu pre sine „bine simtitori“ juramentulu — amu fostu silitu a me intóree la glasulu poporului numerosu, carele fára de rabadere cerea a se jurá comitetulu, toti pâna la ungu si cei carii mai tienea in unele si cu corespondentele reutaciosu, si asiá apoi a se face cele de facutu mai departe, cându acum in presentia numerosului poporu, provocai pre respectivii la depunerea juramentului, o parte din comitetu a abdisu de totu de a functióná mai departe sub acelu presidiu contrariu ordinationiloru mai inalte, si contrariu vocii poporului, in care chipu neavendu pre cine jurá, a ramasu comitetulu destituitu, si presiedinte lui sub judecat'a maritului consistoriu archidiecesanu.

Fiindu inse ca mar. consistoriu de-si scimu ca a loatu alte mesuri in privinti'a acést'a, pâna acum vedemu totusi ca n'a adusu vre-o sentintia nóua, si asiá resp. conducetori functionéda cá atari si acum nejerati, dara dupa cum unele protocéle oficióse dovedescu numai sub subscrierile lorú fára de ale altoru membri din comitetu.

In impregiurárele acestea fatale vediedu-se densii amenintisti cu caderea totala din constitutiunea comitetului, ce indata cum a-si fi datu voia poporului la alegerea de nou a acelui'a se si templá, si eu in locu de a face acést'a raportandu mai inainte despre starea lucrului mar. consistoriu, densii pentru a spariá lumea a citatu pre multi la judecatori'a criminalu pentru vatamare de onóre (ce intru adeveru nu sciu sa se fi intemplatú) prin urmare si pre mine, de care la tempulu seu credu usioru a me mantui.

De acestu felu suntu afacerile spornice ale corespondintelui reutaciosu, dle redactoru, prelánge care pâna acum de nici unu bine nu ne amu potutu bucurá. — Scimu ca nu s'au jertfitu materialmente pentru nici unu scopu filantropicu, si altcum inse nu a castigatu; iera fisice vedemu cá destula pricina sémena, cároru pentru multele pricini si sgomote facute in biserica si smintéla in sf. Oltariu oficiosu dela m. consistoriu strictu li s'a opritu a mai vorbi in biserica, unde numai cele oreaduite de biserica si de canóne au locu. —

Deci intrebu, ca óre cine merita a fi urgisitu?

Se lauda corespondentele ca a stricatu unu turnu de slanini in scóla, ceea ce intru adeveru inca nu e asiá, cu tóte ca nu-lu mai reflectezu si aici, pentru ca sciu ca a stricá ee-va nu insémna ca ai facutu, si de aceea nici ca merita lauda. — Cându me a-si lasá in detaliulu acést'a, a-si descoperi crediamentu viu (?R.), fiindu ca dlu érá Epitropu, in Cincu. — Mi pare inse reu ca déca fatia de mine posedu atát'a sciintia, nu se potú landá in unu sporiu imbucuratori de invetiamentu din Cincu, unde unulu e presiedinte, si alu doilea inspectoru mi-

reŃu ale scŃlei celei maretie si bine dotate, adusa la atŃt'a de bravulu barbatu alu natiunii dlu vice capitanu Ioanu Codru Dragosianu, carele au sciutu sustienŃ disciplina, concordia si contielegere buna intre toti de o potriua, si a sciutu complanŃ ajunsele si neajunsele intre Ńmeni, dreptu recunoscintia eterna. — Sub alu acelui'a spriginu si conducere adeveratu intielŃpta, se facea in Cincu dŃne esamene anuali de lauda cu elevii fostului invetiatoriu I. Mandocea, pre carele astadi dŃca a scapetatu, si mai avŃ omulu sperantia de indreptarea si reculegerea lui in interesulu familiei patiminde — cu tŃte poterile se muncescu respectivii a'lu bagŃ in pamentu nimicindu-lu precum judeii cari strigau „iŃlu iŃlu restignesce-lu pre elu“, iŃra despre invetiamentulu scŃlei la multele reclamŃri ale invetiatoriloru facute pentru asistintia de a li se tramite elevi la scŃla cŃroru le aru fi satisfacutu asceptŃrilor nu vedu nici o landa, dara nici dŃne esamene. AtŃtu sciutu po itivu ca la esamenulu din semestru I. incredintandu presidiulu tienendelu esamenu dlui B. cŃ presiedintele comitetulu, a datu invetiatorulu calculu despre sporiulu facutu „binisioru cu sperantia de mai bine pre venitoriu“ si acest'a dupa cŃtu sciutu, cŃci pre atunci nu se prea avŃu cu invetiatorulu — acum'a inse pre cŃndu a cerutu acel'a ca sa se primŃsca de maritulu consistoriu la deponerea esamenulu de cualificatiune i-a datu Atestatu dupa cei mai buni calculi de-si nu a mai datu nici unu esamenu in alu doilea semestru — pŃte acest'a cŃci acum la placerea densulu a juratu invetiatorulu asup'r'a unoru crestini pentru votemarealoru de onŃre, ba dŃra chiaru si asup'r'a mea voru sa jŃre.

Corespondintele incheia cu aceea dŃcendu ca ii e frica ca se va face P. Vicariu Archiepiscopescu si Metropolitu, si apoi tractulu nostru si densii au pus'o de mamaliga, si se voru vedŃ siliti a se retrage dela ingrigirea averei bisericeii, scŃlei si a fundatiunii. — Vedi DŃmne! ce activitate ostensiciŃsa a binesimtiitoriloru, sa grijŃsca ce este facutu de altii. — CŃndu s'aru laudŃ dumnŃloru cu ce-va de densii castigatu, cŃ se grigŃsca, s'aru mai cugetŃ omulu cum-va, acestu modu inse dupa cum dŃcu ca grigescu de ce eu cascigatu altii, se asemŃna cu talantulu ingropatu in pamentu. —

Alta temere a binesimtiitoriloru vedu eu aici, ca venindu veneratulu parinte Archimandritu metropolitu, pentru cŃte neodichie si invalneli au pricinuitu consistoriulu le-aru scurtŃ firulu de activitate invidiŃsa ce produce stricatiune sŃu pŃte si de altu ce-va se temu ei ca le aru face, — inse sa nu se tŃma, cŃci acel'a-si prea veneratu Domnu posedu cu multu mai nobilu caracteru decum se pare densiloru, si are cu multu mai multa indulgentia si rebdare. — apoi despre activitatea densulu vorbescu faptele cele zelŃse. —

Incheiu si eu Domnule redactore cu aceea, ca sa-ne ferŃsca Ddiem de astfelu de barbati plini de invidia personala, a cŃroru semontia de va resarŃ pre multe locuri, cŃ de epidemia lipiciŃsa nu ne vomu mai putŃ curatŃ in tractulu nostru de discordia urgisita de care pŃna acum Ńmu avutu pace. —

DŃmne nu le pune loru pecatulu acest'a ca nu sciutu ce facu. M.

Fagarasiu in 30 Augustu 1873

„Tu cave defendas, quamvis mordebere dictis,
„Causa patrocinio non bona peior erit.“
Ovid. trist. lib. primus.

(Urmare.)

Este ast'a o portare de unu protopopu?
Afferim!

Corespondintele fŃra nici o conscientiositate arunca mereu asup'r'a preotimei intregi cuvinte de grele invinuri; cŃci s'aru fi lasatu a se corupe. Nu ne spune inse cu ce? cu bani sŃu rachi sŃu cu ce? Domnulu corespondinte voiesce la inceputulu corespondintiei sele sa afle o analogia intre alegerile de deputati la dieta. AcŃ intrebu: care preotime a lucratu mai cu conscientiositate: aceea, care a votatu pentru unu preotu Doctoru in filosofia pre care personalmente pŃte ca nici nu l'au cunoscutu, — ci l'au apretinutu numai dupa calificatiunile sele si dupa pracs'a sea mai intensiva si nu schlandriana cŃ a dlui protopopu; sŃu acea preotime, carea numai cŃ sa nu se strice cu dlu protopopu — cŃci multu le pŃte stricŃ o dusmania cu protopopulu loru — au votatu cŃ la comanda sa fia alesu cŃ pre sprancŃna. TŃta teori'a de coruptiune, ce voiesce sa o desvolteze „romŃnulu ingrigitu“ ca s'aru fi intemplantu cu ocaziunea alegerii acesteia cade, cŃ ce-va de totu

absurdu pentru omulu nepreocupatu; cŃndu se mai amintesce si aceea, ca Dr. Puscariu a fostu alesu de deputatu clericalu la sinodulu archidiecepsanu din anulu acest'a totu in acestu cercu, — avendu de contracandidatu totu pre dlu prot. Petru Popescu, care a obtienutu o majoritate a voturiloru totu dela preotii sei! Atunci cine a coruptu?! Au n'a fostu ce-va naturale, cŃ acea incredere aretata din partea preotimei deputatulu alesu la sinodulu archidiecepsanu sa se marŃsca cu ocaziunea alegerii sele a dŃu'a pentru congresu?

„RomŃnulu ingrigitu“ afle o ilegalitate, ca preotimea din tractulu Fagarasiulu alu II-lea adica alu Avrigulu cu protopresbiterulu loru inca aru fi votatu!

AcŃ arŃta dlu „romŃnu ingrigitu“ o adeverata ignorantia, ca nu scie nici aceea, ca preotimea din protopresbiteriatulu Fagarasiulu alu II-lea cŃ atare este impartita a votŃ la Fagarasiu in acestu colegiu.

IncŃtu pentru impressiunare, ca administratoarele protopopescu Macsimu au votatu la Fagarasiu: acest'a s'a intemplantu dupa casurile de precedentia si mirarea ne-au cuprinsu numai intr'unu punctu cum dlu protopopu alu Fagarasiulu Popescu — macaru ca a fostu insusi comisariu pentru alegere — nu a facutu pŃna acum'a nici o exceptiune in contr'a dlui administratore protopopescu Macsimu? Nu! pentruca dlu Macsimu administratoarele protop. totu-dŃun'a pŃna la casulu de fatia din curtoisia colegiale i-au datu dlui protopopu Popescu votulu seu. Martore potu fi protocoalele de alegere!

Mai amintimu inca si aceea, ca actulu alegerii cestionate l'au condusu respectabilulu domnu protopresbiteru alu Branulu Ioanu Metianu, care dupa cunoscut'a-i rutina si tactu in atari treburi au avutu autoritatea si demnulu simtiu de a impedece ori-ce abusu, dŃca aru fi observatu ce-va de felulu celoru indicate de corespondintele „Albinei“. Numai in creerii scrintiti ai unui retrogradu neofitu au potutu sa se nasca atari banueli condamnabile.

De acestu omu se vede ca este mai indepartatu geniulu marelui Siagun'a, si se vede ca este unulu, care a aruncatu cu pŃtr'a in marele Siagun'a; pŃna cŃndu a traitu acel'a spre binele bisericeii a scŃlei si a natiunii sele!

IŃra astadi are imprudintia necualificabile de a se servŃ de aureola geniulu lui Siagun'a spre a-si aflŃ crediamentu inventiuniloru sele iesuitice, malitiŃse si tendentiŃse. Acest'a este doveditu prin aceea, ca nenorocitulu corespondinte in preocupatiunea sea a vitatu, ca si-au radicatulu vocea chiaru in contr'a unuia de aceia, carele a fostu unulu din cei mai fideli ai marelui barbatu care i-a facutu servitiile cele mai de pre urma si in hŃl'a sea, si carele a fostu iubitulu cŃ unu adeveratu fiu sufltescu! Nu cum-va tocmai acest'a revoltŃza, pre „romŃnulu ingrigitu“.

Dara din tŃte frasele nointemeiate si din tŃte vatemŃrile, ce le arunca corespondintele fŃra crutiare atŃtu asup'r'a deputatulu alesu, cŃtu si asup'r'a mea si asup'r'a intregŃi natiunii alegatoriŃe in acestu colegiu, — iesu la lumina tendintia vana si apelulu seu obrŃsnicu cŃtra congresu cŃ sa nu verificu pre deputatulu clericalu alu Fagarasiulu.

Congresulu nostru in mai bun'a sea „ingrigire“ pentru causele nŃstre bisericesci va scŃ mai bine ce pretiu sa puna pre astfelu de porniri tendentiŃse si se sperŃza, ca protestulu indreptatu din partea minoritŃtiei alegatoriloru va fi respinsu cŃ unulu lipsitu de ori-ce temei. Acum stŃtu!

PŃna nu incheiu rogu pre dlu corespondinte anonimu sa iŃsa la ivŃla, sa nu fia pasere a noptei. Nu credu sa-ti fia frica de mine; de aceea spune-mi cine esti, cŃ sa-ti spunu si eu. Si cŃ sa vedŃ, ca pre mine me vei aflŃ totu-dŃun'a pre cŃmpulu de onŃre, eata me si subseriu.

Ioanu Dim'a Petrasicu.

Oresthia 24 Aug. 1873.

Domnule redactore! In nr. 66 alu „Telegr. Romanu“ amu cetitu o corespondintia din o epistola privata din pŃrtile Orasthieii, — in care se arŃta cum au urmatu alegerea deputatulu clericalu, si mirŃnu de aici — si de Ńre-ce in epistola acest'a se amintesce persŃn'a mea — pentru chiarificarea adeverulu sum nevoitu a responde. Eu in Solymsu la alegerea deputatulu clericalu n'amu fostu, pentru ca tocmai atunci intemplantu-sa trist'a mŃrte de colera a ginerelulu meu Michailu Dobo, cu acest'a amu fostu impedeatu, prin urmare nici amu potutu informŃ pre nimenea pentru acŃsta alegere,

asemenea si pentru alegerea deputatulu mirŃnu, — nu e adeveratu — sa fi chiamatu eu la mine pre toti preotii si sa-i fi sfatuitu cŃ in sinŃdele parochiali sa alŃga pre juristulu Samuilu Popu din Casteu, — atŃt'a inse e adeveru — ca intrebandu-me unii dintre preotii tractulu Orestieii ca vindu Ńmenii nostri din comune se alŃga de deputatu mirŃnu pre pomenitulu Samuilu Popu din Casteu, putŃ-voru sa-lu alŃga? la cari le-amu respunsu, ca fiindu alegerea libera au voia sa alŃga pre cine dorescu si poftescu, numai sa fia persŃna apta si destoinica in sensulu Stat. org. apoi cum in ce chipu si cine s'au alesu de deputatu mirŃnu va aretŃ protocolulu de scrutiniu apoi scriitoriulu epistolei amintite nefiindu nici insusi la Solymsu la alegere, se vede ca informatiunea fostu rea si pripita. Me rogu dle redactore binevoiesce a dŃ locu in „Tel. Rom.“ acestora struri pentru luminarea adeverulu.

Stimatoriu,

N. Popoviciu,
protop. Orestieii.

Mercurea in 20/8 1873.

Domnule redactore! In numerulu 66 alu diariulu d-vŃstre „Telegrafulu romanu“ amu cetitu o corespondintia datata din Mercurea privitŃre la cursulu supletoriu, ce se tiene acum cu invetiatorii nostri din tractulu protopopescu alu Mercureii.

La finea acestei corespondintie, Onorabil'a redactiune a facutu o observare, in carea intre altele dice: „ca i-aru parŃ reu, cŃndu s'aru adeveri sciirea, ca cursulu supletoriu s'au intrebuintiatu si spre scopulu de a face din invetiatorii agenti electorali in hatirulu „consortiuulu“ etc. . . . si se provŃca mai departe Par. adm. protopopescu se chiarifice publiculu cŃtu mai in grabu in asta privintia.

Fiindu ca subscriulu sum incredintiatu cu conducerea acestui cursu supletoriu, asiadara acŃsta observare a Onor. red. me privesce indirectu si pre mine si de aceea, pentru liniscirea Onorabilei red. a „Tel. Rom.“ vinu a face urmatŃrea chiarificare:

Inainte de tŃte credu, ca On. red. scie, ca acestu cursu s'a propusu sinodulu protopopescu alu Mercureii inca in primaver'a a. e. si s'a aprobatu de cŃtra venerabilulu consistoriu archid. inca pre cŃndu erŃ roposatulu in Domnulu Metropolitu Siagun'a in vietia, cŃndu nimenea nu se gŃndea ca in tempulu prelegeriloru cursulu supletoriu din Mercurea se voru intemplantu alegerile de deputati electorali ai congresulu nostru natiunale bisericescu, cŃ sa se faca din cursulu supletoriu agentura electorala.

Afara de aceea, eu dela inceputulu acestui cursu amu fostu totu-dŃun'a intre si cu invetiatorii, n'amu facutu pausa cu prelegerile fŃra numai o di dupa alegeri si la Sant'a-Maria amu lasatu pre cei mai indepartati pŃna acasa numai pentru diu'a de serbatŃre, si asiŃ chiaru de aru fi voitu care-va din ei a se face agenti electorali, nu au potutu.

Ce privesce pre Par. adm. prot. aducu la cunoscentia Onor. red. ca cŃndu amu inceputu acestu cursu (in 1 Aug. a. e.) amu aflatu pre par. adm. prot. in patu, patimindu asiŃ de reu la unu picioru, incŃtu nu erŃ in stare nici sa se misce singuru, bŃ si astadi in 20/8 de-si se afla ce-va mai bine, dara inea e totu bolnavu.

AflŃndu-se deci, Precinstia Sea in acŃsta stare, i e imposibilu de a face chiarificŃri in privintia alegeriloru de deputati congresuali si asiŃ sum eu autorisatu din partea Precinstiei Sele, a face Onor. red. deslusirile cerute in asta privintia. Pentru liniscirea On. red. in asta privintia ve rogu dle redactore a luŃ acestea rendori spre sciintia si ale inserŃ in diariulu d-vŃstre „Tel. Rom.“

Alu d-vŃstre multa stimatoriu

Ioanu Metiu.

Bucuresci in 16 Augustu 1873.

D-SŃle dlui Redactore alu diariulu „Telegrafulu Romanu“ la Sabiu,
(capetu.)

Cei alesi sa fia dupa convinctiunea alegatoriloru alesi si la rendulu loru sa alŃga iŃrasi dupa convinctiune, inspirandu-se dela opiniunea publica, dela poporu. Tare me temu inse ca unii dela d-v. nu s'au condusu de aceste sanetŃse principie, pre care nemuritoriulu Siagun'a au asiediatu biserica. Amu vediatu diuarie cari influintiau si influintŃza pentru unii si calumniadia pre altii.

Mare și grea răspundere va căde pe asemenea romei și chiar pe posteritatea lor! Sa nu uitati, dlu meu, scamotandu legea, legea va căde în desvetodine și odata porniti pe această clina, reulu ce se va face nu numai bisericii dara și națiunii, va fi irreparabilu pentru veci. Déca a-ti luá esemplu dela noi a-ti puté a ve convinge ca causa tuturor reletorului ce le suferé statulu român, nu este alta. „Sapienti satis.“

Noi inse totu sperámu ca deputatii renniti în congresu, voru fi în destulu de patrioti de a pune interesele generale ale bisericii, mai pre susu de ori-ce interese personale. Se voru gândi matoru și cu tóta sinceritatea la persón'a care însusiesce mai multe cualități, invetiatura, zelu și mai pre susu de tóte caracteru probatu pentru binele obsecsu și acelei persóne voru dá voturile lor.

Sperámu acést'a pentru ca în tóte cestiunile mari români totu-deun'a au demonstratu lumei ca sciu impune pasiuniloru și intrigelorú tacere, spre a nu se entusiasma decâtu pentru binele generalu. Si este o mare și gravă cestiune alegerea Metropolitanului bisericii ortodocse la d-v. astadi în stadiulu în care ve aflati!

Pentru ca, sa o spanu? Ultramontanismu domnesce aprópe în tóta Europ'a catolica și pre scaunulu metropoliei unite se gasesce astadi unu mare ultramontanu, din acést'a parte dara ve-ti avé mari neajunsuri; ve trebuie prin urmare unu barbatu probatu cu ortodocismu, altfelu ratacirea din urma va fi mai amara cá cea dintâiu!

Si sa nu uitati, ca romanismulu s'a pastratu prin biserica ortodocsa în Transilvani'a. Déca toti români transilvaneni treceau la unire cu Atanasiu, sa me credeti ca astadi romanismulu aru fi aprópe nula.

II. Pentru ca neradicandu pre scaunulu metropolitanu pre unu probatu ortodocsu biserica, relegea ortodocsa cea mai veche a patriei, va perde — în diferite ocațiuni ce se ivescu totu-deun'a, din prestigiu și demnitata ce i se cuvine și prin acést'a și voru causá doue rele enorme:

Intâiu se va diminuea influinta cá biserica și religione recunoscuta în statu, și alu doile se voru diminuea legaturile seculare care o unescu cu noi, cu biserica noastră; Si agun'a care în tempuri grele nu a potutu adese pre cáile politice face pentru romanismu, totuși pentru romanismu, pentru voi a facutu fórtu multu, fatia cu tóta lumea și chiaru cu noi. Mai claru 'mi este imposibilu a ve vorbi.

Ve trebuie inca cá barbatulu ce ve-ti alege sa poséda unu caracteru pentru tóta încercarea. Pentru ce? Nu voi dice mai multu decâtu ca în tempurile în cari traimu cându caracterele lipsescu mai preste tóte pártile, în stadiulu în care ve gasiti toti români din Austri'a, unu barbatu cu caracteru debilu, ve va face sa tîneti minte, alát'a reu ca de ce Si agun'a sa-si succéda va fi cu greu déca nu imposibilu a mai îndreptá ce-va.

Prin tóte câte amintiu sa nu credeti ca întielegu ca barbatulu ce ve-ti alege aru puté sa nu fia românu și inca mare românu! Nu, domnulu meu, departe de mine asemenea idei perniciose. Din contra înainte de tóte barbatulu ce ve-ti alege sa fia mai presusu de tóte românu pâna în fondulu sufletulu, dara o dlu cu tóta firmitatea nu din acei'a carii se facea politica, ci din acei'a carii se scie a întielege pucinu politic'a. Fugiti de ómenii carii facu politica cu vreme și fára vreme.

Cea mai lesne pentru voi politica astadi este a-si face datori'a.

* * *

Dupa tóte câte în pripa espuseiu pâna aci, déca m'ati întrebá pre mine dintre toti barbati ce posedeti care a-si socoti eu de mai aptu în circumstantiele în care ve gasiti, pentru ocuparea scaunulu Metropolitanu? Ve marturisescu ca nu a-si avé curagiulu a ve raspunde și mi-amu pusu inse acést'a întrebare, pentru ca mai multi amici și cunoscuti dela dvóstra m'au provocatu chiara a le scrie în acést'a privintia.

N'amu respunsu pâna aci nimenui și nu voi raspunde nici altor'a, nici d-v. decâtu ve punu în vedere urmatoriulu faptu:

La anulu 1870 trecusem în Transilvani'a spre

a-mi cauta de sanetate și pentru ca eramu insarcinatu de unu amicu alu meu a-i comunicá reposatulu Metropolitanu o carte grecésca, amu și mersu la reposatulu și dupa salutationele cuvenite, amu predatu cartea. Dupa o întretinere de câte-va momente despre lucruri de mici importantie, reposatulu a avutu amabilitatea a me pofti la prândiu. Eramu numai ambii și camu soferea de bóla care l'au și dusu în mormentu. Cá unulu ce totu-deun'a m'amu ocupatu cu referintiele dv. și cu reposatulu avusem de multu fericirea a ne cunósce, mi-amu luatú libertatea, între altele a-i dice:

Ddiu sa ve daruiesca inca multi ani pentru glori'a bisericii și binele natiunii, dara vedu Présante ca suferiti; la unu casu de nenecuire 'mi aru fi óre permisu a ve întrebá Esc. Vóstra care cunósceți pre credinciosii bisericii cá pre copiii Esc. vóstre, pre cine a-ti socoti în interesulu natiunii și alu bisericii, mai demu a ve succede? Amu adasu totu odata ca a-si socoti fórtu consolatoriu și folositoriu pentru toti români ca în testamentu Esc. Sele despre care inca amu vorbitu, sa recománde pre persón'a ce Esc. Sea aru crede-o mai meritata a-i succede.

— Dupa o tacere scurta — și o mica oftare, reposatulu și multu regretatulu Archiepastoriu, 'mi dise:

„Nu voiu recomá prin testamentulu meu pre nimenu, pentru ca cunoscu lumea și s'aru gasi ómeni carii tocmai pentru ca a-si fi recomandatu eu, aru face tóte intrigele cá sa se aléga altulu de cátu celu recomandatu de mine, chiaru déca pre cine eu a-si recomandá aru puté fi și mai multu de cátu mine.

Lumea dlu meu, este ingrata și acei'a cari au primitu mai multe bunatáti suntu cei mai ingrati.

Eu inse amu facutu totu pentru cá urmasiulu meu sa fia alesu prin obsce și totu speru ca voru fi și de acelea anmi adevératu patriote și luminate cari me voru întielege ca tóte le-amu facutu pentru binele bisericii și natiunii pre cátu amu pututu.

Acei'a cari voru dorí a întielege persón'a pre care eu a-si socoti-o mai vrednica și mai apta — de a-mi succede, acei'a voru întielege prea usioru cáci pre lângu mine amu tînetu pre acel'a care mare parte a luatu la totu binele ce amu potutu face bisericii. Elu m'a consolatu, elu m'a ajutatu la tóte luptele mele! —

* * *

léta, domnulu meu, ceea-ce potu espune dloru ce mi-au scrisu, d-tele și ce chiaru mie adese-ori mi memoreidiu. Si în adevéru dupa câte cunoscentie amu eu despre barbati dv. socotescu sinceramente ca marele reposatu nu s'a insielatu. Déca inse congresulu va gasi unu barbatu mai cualificatu, mai erudit, pre care 'lu va socoti mai demnu și mai aptu, pentru ocuparea scaunulu metropolitanu, congresulu si-arú calcá datori'a cea mai sacra a nu 'lu alege pre acel'a.

Deputatii renniti în congresu sa nu se conduca de nici o influinta, nici morala, nici de alta natura. Sa voteze dupa convinctiune și dupa socotintia dloru propria. Sa nu asculte síoptele unor'a și calumniele altor'a, iera acelor'a carii sémena discordia spre a-si poté ajunge tînt'a, pentru interesele lorú personale, acelor'a și pentru toti în genere. Terminu cu teribilele vorbe ale unui mare Imperatu romanu:

„Acel'a dintre voi care se gândesce a reduce legile sclave pasiuniloru și inquitatii inimei sele; care s'aru gândi la interesele sele, atunci cându binele publicu cere o deplina abnegatiune, unii cá acesti'a sa piéra la momentu! Gasésca atari ómeni în totu loculu presentia Ddieului resbunatoriu și tóte poteriile ceresci iritate! Unu focu sa iésa din pamentu sa le devóre cas'a și posteritatea lorú fia în veci umilita! Sa-si caute pânea de tóte dilele și se nu o gasésca!

Fia asemenea ómenii esemplu oribilu a justitiei eterne, precum prin faptele lorú voru fi fostu esemplu alu injustitiei pamentulu!

Amu marea multiamire, domnulu meu, a-ti stránge mâna cu iubire.

Alu d-tale amicu

R a d u.

Varietáti.

** Amu primitu XII programa a gimnasiunului mare publicu român de religione gr. ortod. resaríténa și a scólei comerciale, reale și normale împreunate cu acést'a pre anulu scolasticu 1872/3 publicata de Dr. I. G. Messiot'a directoru și profesor. În cuprinsulu programei este unu tratatu despre scólele reale în paralela cu gimnasiile, scrisu cu multa eruditiune de directorulu. Din scirle scolastice ale acestei programe se vede ca la scólele române din Brasiova numerulu profesoriloru s'au la numerulu 25—27. Numerulu scolariloru la gimnasiu etc. a fostu la finea anului 259 ord. și 11 privatisti, dintre cari 29 din Romani'a. Adaugendu și scólele normali la cele de mai susu, sum'a se urca la 780. Computandu-se numerulu scolariloru din anulu acést'a cu celu din anulu trecutú resulta unu crescamentu de 155 de scolari.

** Multiamita publica! Fiindu eu cu soci'a mea cea neuitavéa Sofi'a Medrea asecuratu reciproc la banc'a gen. recipr. „Transilvani'a“ la unu capitalu de 4000 fl. v. a. dupa ce crud'a mórtu mi-a rapitu pre amat'a mea sociu, în diu'a de astadi fui escontatu din partea numitei bance, — platiudu-mi M. O. Domnu Dr. Aureliu Brote directorule sub. alu numitei bance sum'a tóta asecurata în tempulu celu mai scurtu fára de nici o detragere.

Pentru care promptitudine me simtu în numele celoru doi copii remasi orfani de maie'a lorú a aduce numitei bance multiamita publica.

Baiti'a Zarandana în 9 Septembre 1873.

George Bardosi,
maiestru r. postale și comerciantu.

Publicatiune.

În 24 Septembre anulu curentu st. n. dela 10 óre antemeridiane începudu, se va dá în cancelari'a comunei Gura-riului pre calea licitatiunei în arenda pre tempu de trei ani și adeca: dela 1 Ianuariu 1874 pâna la ultimulu Decembre 1877. urmátorele regale resp. proprietáti a comunei Gurariului:

1. Dreptulu de cárcimaritu pre I-mulu cuartalu, cu pretiulu strigárei 700 fl.
2. Dreptulu de cárcimaritu pre II-le cuartalu, cu pretiulu strigárei 1200 fl.
3. Dreptulu de cárcimaritu pre III-le cuartalu, cu pretiulu strigárei 600 fl.
4. Mór'a din susu în comuna cu pretiulu strigárei 500 fl.
5. Mór'a din josu în comuna cu pretiulu strigárei 600 fl.
6. Pasiunea din muntele Cindrelu cu pretiulu strigárei 600 fl.
7. Pasiunea din muntele Nicolescu, cu pretiulu strigárei 400 fl.
8. Pasiunea din muntele Geusior'a-mare, cu pretiulu strigárei 250 fl.
9. Pasiunea din muntele Foltea, cu pretiulu strigárei 300.

Doritorii de a luá în arenda aceste regale voru binevoi a se infatisá la diu'a și ór'a anumita în cancelari'a comunei Gura-riului și a depune cá vadiu 10% dupa sum'a eschiamatória.

Arendatorele va avé a depune apoi în terminu de 8 zile dela diu'a licitatiunei cautiunea pre-scrisa, cáci la din contra se va escrie pre lângu perderea vadiului depusu pre spesele negligentulu o alta licitatiune.

Cele-lalte conditiuni de licitatiune se potu vedé atátu în cancelari'a acestui inspectoratu, cátu și în cancelari'a comunala din Gura-riului.

Sabiu în 8 Augustu 1873.

Inspectoratulu cercuale.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de invetiatoriu primariu la scól'a gr. or. din cumun'a Vale, cu terminu pâna în 15 Septembre a. c. st. v. se escrie concursu.

Emolumentele suntu:

Unu salariu anuale de 220 fl. v. a. cuartiru liberu în edificiu scólei. —

Doritorii de-a ocupá acést'a statiune, au a-si adresá concursele lorú, bine instruate la subseminatulu comitetu púrochialu; dovedindu ca au absolvatu gimnasiulu inf., ca suntu clerici séu pedagogi absoluti. —

Vale în 12 Augustu 1873.

Comitetulu parochiale în contielegere cu P. protopresbiteru.

(1—3)